

1. Inleiding
2. Doelstelling
 - 2.1 Doelstelling
 - 2.2 Reikwijdte van dit plan
3. Kaders
 - 3.1 Wettelijke kaders
 - 3.2 Beleidskaders
 - 3.2.1 Kwaliteitseisen sportveld
 - 3.2.2 Sportveldinrichting
4. Natuurgrasvelden
 - 4.1 Samenwerking verenigingen
 - 4.2 Regulier onderhoud
 - 4.3 Periodiek onderhoud
 - 4.4 Renovaties
5. Kunstgrasvelden
 - 5.1 Samenwerking verenigingen
 - 5.2 Regulier onderhoud
 - 5.3 Periodiek onderhoud
 - 5.4 Renovaties
 - 5.5 Ontwikkelingen kunstgras
6. Financieel
 - 6.1 Regulier onderhoudsbudget
 - 6.2 Storting in voorziening
7. Areaal
 - 7.1 Eastermar
 - 7.2 Garyp
 - 7.3 Hurdegaryp
 - 7.4 Tytsjerk
 - 7.5 Burgum
 - 7.6 Jistrum
 - 7.7 Suwald
 - 7.8 Noardburgum
 - 7.9 Ryptsjerk
 - 7.10 Oentsjerk
 - 7.11 Sumar

Bijlage 1: Renovatiebehoefte per veld in overzicht.

Bijlage 2: Demarcatielijst/ kruisjeslijst verantwoordelijkheden verenigingen/ gemeente

1. Inleiding.

Voor u ligt het beheerplan sportvelden Tytsjerksteradiel 2022-2027.

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte is een kerntaak van de gemeente Tytsjerksteradiel. De sportvelden voor buitensport vallen binnen deze openbare ruimte, maar hebben daarbinnen in verband met de aard van het gebruik een bijzondere status.

In dit beheerplan wordt inzicht gegeven in de bestaande kwaliteit, de vertaling van het beleid, de planning van de werkzaamheden en de daaraan gekoppelde financiële middelen.

Binnen onze buitensportaccommodaties wordt ingezet op een goed contact en samenwerking met de gebruikende verenigingen. Door slim onderhoud, een nauwe samenwerking met, en grote inzet van vrijwilligers van de gebruikende vereniging kan de gemeente Tytsjerksteradiel haar velden op een goed kwaliteitsniveau houden met een bescheiden onderhoudsbudget ten opzichte van de landelijke normen.

2. Doelstelling.

2.1 Doelstelling

Het opstellen van dit beheerplan heeft de volgende doelstellingen:

- Een overzicht geven welke sportvelden de gemeente in eigendom en beheer heeft.
- Wat de kwaliteit hiervan is en welke eisen hieraan worden gesteld door de verschillende sportbonden en vanuit wet- en regelgeving om een veilige sportomgeving te waarborgen.
- Een globaal overzicht geven van kwaliteit versus kwantiteit. Heeft een vereniging te veel of te weinig velden volgens de normen van de bonden?
- Taken en verantwoordelijkheden van zowel gemeente als verenigingen bevestigen.
- Inzicht geven in de toekomstige kosten, zoals regulier onderhoud, planmatig groot onderhoud en vervangingsinvesteringen, met als doel deze op te nemen in de gemeentelijke begroting als onderbouwing voor de jaarlijkse storting in de voorziening.

2.2 Reikwijdte van dit beheerplan.

In dit Beheerplan wordt aangegeven op welke wijze de gemeente het onderhoud en de renovatie van de gemeentelijke sportvelden uitvoert in samenwerking met de betreffende verenigingen. Dit betreft de *gemeentelijke* sportvelden in Eastermar, Garyp, Hurdegaryp, Tytsjerk, Burgum, Jistrum, Suwald, Noardburgum, Ryptsjerk, Oentsjerk en Sumar.

Deze accommodaties vormen de basisvoorziening buitensport.

Dit beheerplan gaat niet over:

- De clubgebouwen (kleedkamers en kantine). Deze zijn begin jaren '90 overgedragen in eigendom aan de betreffende verenigingen.
- De renovatie en het beheer van terreinen en clubgebouwen van andere verenigingen die (via erfpacht of gebruiksovereenkomsten) gebruik maken van gemeentelijke ondergronden. Deze verenigingen (zoals tennisverenigingen of de fietscrossclub) organiseren en financieren zelf de aanleg, renovatie en onderhoud.
- Het subsidiebeleid sport
- Het bevorderen van sporten en bewegen.
- Speelveldjes, trapveldjes en speeltuinen. Deze vallen onder het speeltuinenbeleid.

Het onderhoud en snoeiwerkzaamheden van bosschages en bomen rondom de velden. Dit valt onder het groenonderhoud van de openbare ruimte.

3. Kaders

3.1 Wettelijke kaders

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte is een kerntaak van de gemeente. Buitensport is een onderdeel van de deze openbare ruimte. De gemeente heeft de zorgplicht om de buitensportaccommodaties die zij in eigendom en beheer heeft op een zorgvuldige wijze te onderhouden opdat hier veilig gesport kan worden. Het beheerplan is een leidraad voor de wettelijk opgelegde beheer- en onderhoudsplicht met betrekking tot de gemeentelijke buitensportaccommodaties en de uitvoering van het gemeentelijke beleid.

Daarnaast raakt het beheer en onderhoud van de sportvelden de volgende wettelijke kaders;

- *De wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden*
Deze wet (WGB) regelt de toelating van specifieke toepassingen en producten in Nederland. De wet is nader uitgewerkt in het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden en in de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden. De gemeente Tytsjerksteradiel conformeert zich aan de afspraken die in de 'Green Deal' sport zijn gemaakt. Dit betekent dat de sportvelden in de gemeente Tytsjerksteradiel **chemievrij** worden beheerd. Slechts in zeer uitzonderlijke situaties kunnen er, conform de voorwaarden uit de Green Deal, chemische middelen worden toegepast. Ook de verenigingen conformeren zich hieraan.
- *Wet milieubeheer*
De wet milieubeheer geeft aan de iedereen 'die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten van handelen nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijke handelingen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, danwel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem verwacht kunnen worden teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
Voor sportvelden gaat het hier bijvoorbeeld over het voorkomen van verspreiding van microplastics afkomstig van kunstgras en instrooimateriaal (infill)
- *Wet natuurbescherming*
In de wet is de bescherming en het behoud van dieren- en plantensoorten geregeld. Volgens deze wet mag er geen schade toegebracht worden aan vogels of beschermde dieren of planten. De wet zegt niet welke concrete werkzaamheden wel en niet zijn toegestaan.
- *Schuldaansprakelijkheid*
Als de veiligheid in het geding is kan er schade of letsel optreden. Dit kan het geval zijn als sportvelden en/ of omringend groen (bomen) niet aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen en schade of letsel veroorzaken aan bezoekers van de sportaccommodatie.

3.2 Beleidskaders.

Dit beheerplan valt binnen de kaders van zowel de in 2018 opgestelde sportvisie als de in 2021 opgesteld visie maatschappelijke vastgoed. Echter is dit beheerplan meer gericht op de puur praktisch uitvoering van het in standhouden van deze voorzieningen teneinde te kunnen voldoen aan deze kaders.

“Daarnaast continueren we onze ‘traditionele’ voorwaardenscheppende taak, zoals het beheren, onderhouden, in stand houden en tegen redelijke gebruikstarieven beschikbaar stellen van sportaccommodaties. Deze taak geldt alleen voor accommodaties, welke niet zijn geprivatiseerd en niet voor privatisering in aanmerking komen. Bovendien geldt deze taak alleen voor accommodaties die noodzakelijk zijn om inwoners binnen een redelijke afstand van hun woon- en leefomgeving te kunnen laten sporten of bewegen.” (sportvisie 2018-2025)

“Volgens onze sport en beweegvisie 2018-2025 vinden we het belangrijk dat er sportaccommodaties in de directe leef- en woonomgeving van inwoners blijven. Dit is belangrijk voor de sociale interactie en leefbaarheid in dorpen vanwege de laagdrempelige ontmoetingsfunctie van de sportaccommodatie.” (Visie op maatschappelijk vastgoed 2021)

3.2.1 Kwaliteitseisen sportveld.

De cultuurtechnische en sporttechnische kwaliteit van de natuurgrassportvelden moeten voldoen aan de eisen van ISA sports en daaronder de verschillende bonden om een veilige en verzorgde omgeving te bieden om te kunnen sporten. Hier gaan we verderop in dit beheerplan verder op in.

In 2019 heeft een specialistisch bureau, in opdracht van de gemeente, een nulmeting uitgevoerd op 43 natuurgrassportvelden (wedstrijd en training). Daarbij zijn de toenmalige kwaliteit, het reguliere en periodieke onderhoud en het beheer van de sportvelden beoordeeld. Daarnaast zijn de inrichtingselementen op en rondom de sportvelden geïventariseerd. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat de onderhoudstoestand van de natuurgrassportvelden naar behoren was.

Sinds ongeveer 2 jaar beheert de gemeente haar sportvelden conform de Green Deal waarbij uitgegaan wordt van pesticidevrij onderhoud. Sportvelden horen immers bij een gezonde leefomgeving en het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen hoort daar niet bij. Milieuvriendelijk onderhoud is een van de pijlers onder het beheer sportvelden binnen de gemeente Tytsjerksteradiel. Er wordt sindsdien gebruik gemaakt van organisch-minerale meststoffen waaraan bacteriën zijn toegevoegd. Daarnaast worden extra mechanische bewerkingen uitgevoerd zoals veelvuldig wiedegeen en beluchten.

In 2021 is dooreen specialistisch bureau een Quick scan uitgevoerd op de natuurgrassportvelden. Specifieke aandacht is hierbij uitgegaan naar het effect van de doorgevoerde wijziging in het beheer.

Op een enkele uitzondering na is op de beoordeelde natuurgrassportvelden een redelijk tot zeer goede grasmat aangetroffen, waarbij er geen vilt en nauwelijks ongewenste onkruiden zijn aangetroffen en het bodemleven goed ontwikkeld is.

Geconcludeerd kan dan ook worden dat het uitgevoerde onderhoud in combinatie met de toegepaste meststoffen een goed resultaat heeft opgeleverd.

De Levensduur van natuurgrasvelden is met het veranderen van onderhoud dan ook minder goed te gieten in standaard afschrijvingstermijnen. De renovatiebehoefte zoals opgenomen in dit beheerplan is dan ook een inschatting van dit moment en hier kan nog in geschoven worden naar aanleiding van de dan geldende kwaliteit van het veld. Voor enkele velden geldt een matig kwaliteitsniveau en deze velden vragen dan ook extra aandacht. Waar mogelijk wordt dit met periodiek onderhoud opgelost of, als dit niet mogelijke is, door een renovatie uit te voeren. In enkele gevallen, bijvoorbeeld het kaats/ korfbalveld in Tytsjerk, kan de vraag gesteld worden of een complete renovatie noodzakelijk is gezien het gebruik van deze terreinen voor deze doelgroep.

Ook inrichtingselementen worden onderhouden of vervangen op basis van kwaliteitsbeoordelingen.

De afschrijvingstermijnen van een kunstgrasveld zijn duidelijker te benoemen dan een natuurgrasveld omdat hier sprake is van een niet levend product met een verwachte slijtage en onderhoudsbehoefte.

De afschrijvingstermijn van de 6 kunstgrassportvelden (waarvan 5 nu in eigendom) is dan ook gesteld op 12 jaar voor een toplaag en 24 jaar voor de sporttechnische onderbouw.

3.2.2 Sportveldinrichting

Ten aanzien van de inrichting van een sportveld zijn er de volgende eisen;

- Alle (voetbal)hoofdvelden dienen voorzien te zijn van een leunhek of veldafrastering. (Eis vanuit de bond)
- Alle kunstgrasvelden dienen voorzien te zijn van een veldafrastering of leunhek.
- Alle microplastics ingestrooide velden dienen voorzien te zijn van kantplanken en schoonlooproosters.
- Alle voetbalwedstrijdvelden dienen voorzien te zijn van minimaal twee (gedeelde) ballenvanger met afdoende hoogte of lengte. (Kan per veld verschillen)
- Hoofdvelden en kunstgrasvelden dienen geheel omgeven te zijn door een publiekspad of andere verharding, met een vrije breedte van minimaal 0,90 meter.
- Type verhardingen en hekwerken dienen te bestaan uit gangbare soorten; een plantsoenhekwerk voldoet niet aan de juiste eisen voor een veld afrastering.
- Ten aanzien van de sportveldinrichting zal uniformiteit binnen de diverse sportcomplexen worden nagestreefd.
- Met betrekking tot inventaris op de sportvelden is de gemeente eigenaar en verantwoordelijk voor:
 - Vaste doelen (ex doelnetten)
 - Ballenvangers (ex ballenvangers hoofdveld FC Burgum)
 - Leunhekwerken waar deze vereist zijn door de bond.

Alle overige inventaris, waaronder dug-outs, lichtmasten en verplaatsbare doelen/korven, is in eigendom en beheer bij de betreffende verenigingen.

Voor de vervanging van deze elementen was een aparte voorziening. De voorziening inrichting rondom sportvelden. In deze voorziening inrichting rondom sportvelden werd jaarlijks €10.000,- gestort. De stand van deze voorziening bedraagt per 01-01-2022 €35.000,-.

Deze voorziening kan, omdat de betreffende kosten deels als periodieke onderhoudskosten worden bestempeld en deels worden meegenomen bij renovaties, komen te vervallen. Voor de bepaling van de storting in de voorziening onderhoud sportvelden is ermee gerekend dat het saldo van de voorziening inrichting rondom sportvelden wordt toegevoegd aan de voorziening onderhoud sportvelden.

4. Natuurgrasvelden.

De Gemeente Tytsjerksteradiel heeft op dit moment 39 natuurgrassportvelden op 11 locaties in beheer, waarvan 36 velden ook in eigendom. De drie velden die niet in eigendom zijn, maar nog wel in beheer, betreffen velden op het koningsland te Burgum. Deze 3 velden worden regulier onderhouden, maar niet meegenomen in de renovatiecyclus. Deze zijn dan ook niet opgenomen in het renovatieoverzicht.

De 39 velden variëren in grootte van een oefenhoek tot een wedstrijdveld en worden gebruikt door 18 verschillende buitensportverenigingen. Dit zijn voetbalverenigingen, korfbalverenigingen en kaatsverenigingen.

De maatstaf voor de capaciteitsbehoefte voor een verenigingen zijn de eisen van de betreffende bonden. In theorie kennen enkele buitensportaccommodaties een overcapaciteit ten opzichte van het aantal leden. Hier zullen in de toekomst keuzes kunnen worden gemaakt over het al dan niet behouden of onderhouden van deze velden. Welke accommodaties dit betreft is terug te vinden in hoofdstuk 7.

4.1 Samenwerking verenigingen.

Van oudsher is er een goede samenwerking met de gebruikmakende verenigingen en hebben zij zelf ook een groot aandeel in het dagelijks onderhoud met name direct rondom de velden op het sportterrein. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden op de sportparken is in 2019 besproken met de verenigingen en vastgelegd in een demarcatielijst (kruisjeslijst). Deze demarcatielijst is opgenomen in bijlage 2. De lijst is in het najaar 2021 geüpdatet en besproken met de verenigingen. Op sportparken waar meerdere verenigingen actief zijn, geldt deze demarcatielijst voor het deel van het park waar zij gebruik van maken. De in de bijlage opgenomen lijst is de basislijst. Voor enkele verenigingen geldt een afwijkende lijst in geval van eigendommen door een stichting of gedeeld eigenaarschap.

Als gemeente hebben we ervoor gekozen om de openbare ruimte te onderhouden volgens een kwaliteitsklasse B. Meerdere verenigingen wensen dat hun accommodatie erbij ligt als een klasse A. Hier zetten zij dan extra werkzaamheden op in en gaan zij bijvoorbeeld vaker bijmaaïen dan de gemeente faciliteert. De binding met hun accommodatie is over het algemeen in de gemeente groot.

Gemeente voorziet niet in berekening van de velden. Hier is geen materiaal of capaciteit voor aanwezig. Er zijn enkele verenigingen die dit tijdens een droge zomer zelf ter hand hebben genomen. Kwaliteitscontroles gaven nadien niet het beeld dat de beregende velden er beter aan toe waren dan de niet beregende velden.

4.2 Regulier onderhoud

Regulier onderhoud is gericht op het in goede staat houden van de sportcomplexen en bestaat uit werkzaamheden die een repetitief karakter hebben en uitvoering wordt veelal door de eigen dienst gedaan. Het regulier onderhoud en de benodigde leveranties hiervoor worden bekostigd uit het budget onderhoud natuurgrasvelden en personeelslast buitendienst.

Het gebruikte materieel waaronder de tractor wordt niet alleen ingezet voor de sport maar, in de maanden waar niet gemaaid wordt op de sportvelden, ook in groen en gladheidsbestrijding. Hiermee wordt alle materieel zo efficiënt mogelijk ingezet.

Werkzaamheden binnen het reguliere onderhoud onder verantwoordelijkheid gemeente:

- Maaien/ bijmaaien
- Beluchten/ vertidrainen
- Verticuteren
- Slepen
- Rollen
- Prikrollen
- Herstel kleine schades

4.3 Periodiek onderhoud.

Het periodiek onderhoud omvat werkzaamheden die 1 of 2 keer per jaar plaatsvinden en die veelal door externe leveranciers worden uitgevoerd. Het periodiek onderhoud wordt bekostigd uit het budget onderhoudskosten natuurgrassportvelden.

Werkzaamheden binnen het periodieke onderhoud verantwoordelijkheid gemeente:

- Dressen/bezanden
- Herstellen van gaten
- Inzaaien
- Doorzaaien
- Doorspuiten drainage (1x per 4 jaar)
- Bemesten
- Nalopen en herstellen/ vervangen inrichtingselementen.

Momenteel bestaat er voor de vervanging van inrichtingselementen een afzonderlijke onderhoudsvoorziening, de voorziening inrichting rondom sportvelden. Nu de betreffende kosten als onderhoudskosten worden opgenomen is deze voorziening niet meer nodig.

4.4 Renovaties

Renovatie van een sportveld vindt plaats wanneer het, ondanks regulier en periodiek onderhoud, niet meer aan de vereiste kwaliteitseisen kan voldoen. Een renovatie kan variëren van een topplaagrenovatie tot een complete renovatie waarbij ook de drainage wordt meegenomen. Voor een gemiddelde renovatie van een wedstrijdveld met rekening worden gehouden met een minimale kostenpost van rond de €54.000,- incl. BTW.

Bij een renovatie wordt uitgegaan van alleen het sportveld. Renovaties worden bekostigd uit de voorziening sportvelden. De jaarlijkse storting in deze voorziening bedraagt €50.000,-. De gemiddelde jaarlijkse koten voor renovaties zijn berekend op €66.875. De stand van de voorziening bedraagt op 01-01-2022 €107.000,-. De verwachting is dat het saldo van deze voorziening voldoende is om vereiste renovaties voor de planperiode door te voeren. Het overzicht van de op dit moment verwachte renovatiebehoefte natuurgrassportvelden is terug te vinden in bijlage 1.

5. Kunstgrasvelden

De Gemeente Tytsjerksteradiel heeft op dit moment 5 kunstgrassportvelden in eigendom. Hiervan zijn 4 voetbalvelden en 1 korfbalveld. In Oentsjerk is in 2020 nog een zand-ingestrooid kunstgraskorfbalveld aangelegd. Deze is, middels een recht van opstal, tot 2025 in eigendom en beheer bij de stichting SBSO. In 2025 neemt de gemeente Tytsjerksteradiel deze weer over in eigendom.

Onderhoudsbudgetten en storting in voorzieningen zijn gebaseerd op te verwachten werkzaamheden. Werkzaamheden die een voortvloeisel zijn vanuit veranderende regelgeving of anderszins vallen hierbuiten en hier zal dan apart krediet beschikbaar voor moeten worden aangevraagd.

5.1 Samenwerking verenigingen.

De verenigingen spelen een grote rol in het regulier onderhoud van de kunstgrasvelden. Zeker op en rondom de drie velden met een infill van SBR rubbergranulaat waar veel discussie over is ontstaan, hebben zij een behoorlijke taak.

Voor het onderhoud rondom deze velden hebben deze 3 voetbalverenigingen (VV Hardegarijp, VC Trynwalden en FC Burgum) de beschikking over een zuigmachine om het opruimen van infill wat buiten de velden terechtkomt, te vergemakkelijken. Verenigingen en gemeente voeren deze werkzaamheden uit volgens richtlijnen uit de zorgplicht en houden dit bij in een logboek.

Door FC Burgum en VV Hardegarijp wordt ook het regulier onderhoud op de kunstgrasvelden zelf door de voetbalverenigingen gedaan. Hiervoor heeft de gemeente materiaal ter beschikking gesteld. Deze velden zijn met grote inzet van de verenigingen op hun verzoek in 2016 aangelegd en het zelf oppakken van het regulier onderhoud was hier onderdeel van.

Het zand-ingestrooide veld in Garyp wordt regulier onderhouden door de gemeente en rondom het veld conform de geldende demarcatielijst. Hier liggen verder geen bijzondere verplichting aangezien het hier om een zand-ingestrooid veld gaat.

5.2 Regulier onderhoud

Het regulier onderhoud van de kunstgrasvelden is gericht op het in goede staat houden van de velden en bestaat uit werkzaamheden die een repetitief karakter hebben. Het regulier onderhoud en de benodigde leveranties hiervoor worden bekostigd uit het budget onderhoud kunstgrasvelden.

Werkzaamheden binnen het regulier onderhoud kunstgrasvelden:

- Verwijderen van afval
- Borstelen
- Bladblazen
- Slepen
- Controle van veld en aanvullen infill..

5.3 Periodiek onderhoud

Periodiek onderhoud van de kunstgrasvelden is specialistisch van aard en wordt ingehuurd. Specialistisch onderhoud vindt plaats op basis van een overeenkomst en wordt bekostigd uit het

budget onderhoud kunstgrasvelden. Dit met uitzondering van het in 2020 aangelegde veld in Burgum waar het onderhoud gedurende de eerste 8 jaar bij de aanneemsom is inbegrepen.

Werkzaamheden binnen het periodiek specialistisch onderhoud van de kunstgrasvelden:

- Verwijderen van onkruid en mos.
- Controleren van naden en belijning
- Decompacteren en dieptereiniging van de infill
- Verdelen, borstelen en/of lokaal bijstrooien van zand en infill.
- Testen van balrol en stuit.
- Testen schokabsorptie
- Controleren vezelhoogte
- Monitoren van het veld in onderhoudsrapport en logboek.

5.4 Renovaties

Renovatie van een sportveld moet gebeuren wanneer het ondanks regulier en periodiek onderhoud niet meer aan de vereiste kwaliteitseisen kan voldoen. Een renovatie kan variëren van een topplaagrenovatie tot een complete renovatie waarbij ook de sporttechnische laag en onderbouw wordt meegenomen. De kunstgrasvelden zijn geactiveerd en na economische levensduur wordt de technische staat beschouwd om te kijken of er een (vervangings-) investering plaats moet vinden.

De economische afschrijvingstermijn voor een kunstgrasveld bedraagt 12 jaar voor de topplaag en 24 jaar voor de sporttechnische laag/ onderbouw.

Overzicht:

	Burgum	Burgum nieuw	Oentsjerk (voetbal)	Hurdegaryp	Garyp	Oentsjerk (korfbal)
infill	SBR	EPDM	SBR	SBR	Zand	Zand
aanleg	2018	2020	2003	2016	2003	2020
Renovatie (toplaag)	+/-2030	+/-2032	2017	+/-2028	2017	+/-2032
Renovatie (compleet)	+/-2042	+/-2044	+/-2029	+/- 2040	+/-2029	+/-2044

Kosten van een topplaagrenovatie of complete renovatie zijn mede afhankelijk van uitkomsten van eventueel veranderende wetgeving. Voor de velden in Garyp en Oentsjerk gelden dat deze als eerste in de gemeente aan de beurt zijn voor een complete renovatie inclusief de onderbouw.

5.5 Ontwikkelingen kunstgras

De wereld van het kunstgras is volop in beweging. Vele discussie zijn of worden gevoerd met betrekking tot gezondheids- en milieuaspecten.

Op het moment van schrijven is er op Europees niveau een discussie gaande over het al dan niet nog toestaan van microplastics als infill van kunstgrasvelden in de toekomst. Hoewel besluitvorming hierover in 2020 werd verwacht, is dit uitgesteld.

Ook met betrekking tot andere milieuaspecten zoals verspreiding naar de omgeving en de mogelijk veroorzaakte bodemverontreiniging door infill van een kunstgrasveld, blijven deze velden nu en in de toekomst de aandacht houden.

De eerste renovaties voor de gemeentelijke kustgrasvelden staan gepland rond 2029. Zodra veranderende wet- en regelgeving aan de orde is, kan er een plan gemaakt worden wat dit betekent voor de toekomst van de gemeentelijke kunstgrasvelden.

6. Financieel

Het in standhouden van de sportvelden omvat meer dan alleen puur de onderhoudskosten. Interne personeelskosten die toe te rekenen zijn aan de sportvelden, zoals inzet van maaier, opzichter, administratief en beleidsmedewerker zijn allemaal deels toe te rekenen aan sport. Deze zijn in onderstaande verdeling niet opgenomen.

6.1 Regulier onderhoudsbudget

De €165.200,- zoals in de begroting 2022 opgenomen voor onderhoud natuurgras- en kunstgrasvelden is globaal onder te verdelen in:

- Natuurgrasvelden
 - Graszaden/ meststoffen / teelarde (+/- €15.000,-)
 - Inhuur meststoffen strooien (+/- €4.000,-)
 - Inhuur vervanging maaier vakantie (+/- €5.000,-)
 - Periodiek onderhoud (+/- €50.000,-)
 - Doorspuiten drainage (+/- €10.000,-)
 - Inrichtingselementen (ballenvangers/ doelen/hekwerken (+/- €10.000,-)
 - Bijmaaien (+/- €15.000,-)
 - Diversen (+/- €11.000,-)
- Kunstgrasvelden
 - Doorspuiten drainage (+/- €5.000,-)
 - Vergoeding brandstof verenigingen (+/- €1200,-)
 - Leasemateriaal (+/- €10.000,-)
 - Periodiek onderhoud (+/- 18.000)
 - Diversen (+/- €11.000,-)

6.2 Storting in voorziening

De voorziening sportvelden wordt jaarlijks gevuld met een storting van €50.000,- en is bedoeld om renovaties van sportvelden te financieren. In het verleden zijn top laagrenovaties van grasvelden niet frequent doorgevoerd. Dit heeft tot dusver niet geleid tot gebruiksproblemen, maar het is nu wel zaak om de komende jaren renovaties door te voeren om de kwaliteit van de velden en veiligheid van spelers te kunnen waarborgen. Door het niet frequent doorvoeren van de renovaties in het verleden heeft deze voorziening per 01-01-2022 een stand van €107.000,-. Door de komende jaren de renovaties volgens bijgaand schema uit te voeren en te trachten deze zo gelijk mogelijk over de jaren te verdelen, is er voor de komende jaren met betrekking tot de natuurgrasvelden een degelijke onderbouwing voor deze voorziening.

De, nu nog, bestaande voorziening inrichting rondom sportvelden kan, omdat de betreffende kosten deels als periodieke onderhoudskosten worden bestempeld, komen te vervallen. Voor de bepaling van de storting in de voorziening onderhoud sportvelden is ermee gerekend dat het saldo van de voorziening inrichting rondom sportvelden wordt toegevoegd aan de voorziening onderhoud sportvelden. In de voorziening inrichting rondom sportvelden werd jaarlijks €10.000,- gestort en de stand van deze voorziening bedraagt per 01-01-2022 €35.000,-.

7. Areaal

In dit hoofdstuk vindt u de verschillende veldsportaccommodaties met gebruikende verenigingen inclusief een overzichtstekening en capaciteitsbehoefte. Het genoemde kwaliteitsniveau is inclusief de samenstelling van de opbouw van het veld en gaat daardoor niet puur over het onderhoudsniveau van de openbare ruimte waar gemeente streeft naar een kwaliteitsniveau B.

Overigens worden de veldsportaccommodaties uiteraard niet alleen gebruikt door de sportverenigingen, maar ook door de plaatselijke scholen voor buitengym en voor andersoortige evenementen.

Capaciteit is berekend op bondsnormen en omvat alle bekende teams. Er is geen rekening gehouden met teams die eventueel samenwerken met andere dorpen en ontwikkelingen in de toekomst.

- Een kunstgrasvoetbalveld wordt qua capaciteit gezien als 2 natuurgrasvelden.
- Een trainingsveld kan variëren in grootte. In de capaciteitsberekening is dit niet meegenomen. Een oefenhoek telt als 0,5 trainingsveld.
- In de praktijk wordt een wedstrijdveld veelal ook (mede) gebruikt als trainingsveld.

Overzichtsfoto's geven niet altijd een huidige situatie weer. Deze zijn veelal genomen in een droge periode (luchtfoto's 2019)

6.1 Eastermar

	Kwaliteit
veld 1 (wedstrijd)	A
veld 2 (wedstrijd)	A
veld 3 (training)	A
veld 4 (korfbal)	C

Gebruikende verenigingen:

- Korfbalvereniging DOW (De Oanhâlder Wint)
- Voetbalvereniging VV Eastermar

Capaciteit:

	Voetbal		Korfbal
	wedstrijd	training	Wedstrijd/training
Aanwezig	2	1	1
Benodigd	2	1	1

Bijzonderheden:

- Enkele teams van voetbalvereniging Eastermar zijn gecombineerd met VV Sumar.
- Korfbalvereniging DOW werkt samen met Wêz Handich uit Rottevalle. Een deel van training en wedstrijden vindt aldaar plaats.

6.2 Garyp

	Kwaliteit
veld 1 (wedstrijd)	B
veld 2 (wedstrijd)	B
veld 3 (training)	B
veld 4 (oefenhoek)	B
Veld 5 (kunstgras korfbal)	A

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging V en V '68
- Korfbalvereniging Ckv Vlug en Vaardig

Capaciteit:

	Voetbal		Korfbal
	wedstrijd	training	Wedstrijd/training
Aanwezig	2	1,5	1 (kunstgras)
Benodigd	2	1	1

Bijzonderheden:

- Het Kunstgraskorfbalveld bestaat uit 2 seniorspeelvelden met daarop 2 pupillenvelden.
- Korfbalvereniging Vlug en Vaardig heeft vergaande samenwerking met Quick '21 uit Oudega. Een deel van training en wedstrijden wordt daar gespeeld.
- Uit de capaciteitsberekening blijkt dat op dit complex een overcapaciteit is van 0,5 trainingsveld.

6.3 Hurdegaryp

	Kwaliteit
veld 1 (kunstgras)	A
veld 2 (wedstrijd//kaats)	A
veld 3 (training)	B
veld 4 (training)	B
Veld 5 (oefenhoek)	B

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging VV Hardegarijp
- Kaatsvereniging KV Reitsje Him

Capaciteit:

	Voetbal		Kaatsen
	wedstrijd	training	Wedstrijd/training
Aanwezig	3*	2	1
Benodigd	3	1,5	1

*Kunstgrasveld telt als 2 natuurgrasvelden

Bijzonderheden:

- Kaatsveld en wedstrijdveld is gecombineerd (veld2). Gezien kwaliteit veld en speelperiodes geeft slechts incidenteel een probleem.
- Kaatvereniging zou uit kunnen wijken naar veld 4.
- Dit complex kent, volgens de KNVB norm een overcapaciteit van 0,5 trainingsveld.

6.4 Tytsjerk

	Kwaliteit
veld 1 (korfbal/kaats)	B
veld 2 (training korfbal)	C

Gebruikende verenigingen:

- Korfbalvereniging KF De Walden.
- Kaatsvereniging De Waldklappers

Capaciteit:

	Korfbal	Kaatsen
	Wedstrijd/training	Wedstrijd/training
Aanwezig	1	1
Benodigd	1	1

Bijzonderheden:

- Enkel nog jeugdwedstrijden door korfbal. Overige wedstrijden vinden plaats in Oentsjerk op kunstgras.
- Overcapaciteit in speeloppervlak. Terrein is niet alleen sportaccommodatie, maar ook deel dorpsveld met aangrenzende natuurspeeltuin.

6.5 Burgum

	Kwaliteit
Veld 1 (kunstgras)	A
Veld 2 (kunstgras)	A
Veld 3 (wedstrijd)	B
Veld 4 (wedstrijd)	B
Veld 5 (wedstrijd)	C
Veld 6 (geen eigendom)	B
Veld 7 (geen eigendom)	C
Veld 8 (oefenhoek)	C
Veld 9 (geen eigendom)	C

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging FC Burgum
- Kaatsvereniging Bergum

Capaciteit:

	Voetbal		Kaatsen
	wedstrijd	training	Wedstrijd/training
Aanwezig	5*	2	1
Benodigd	5	2	1

*2 kunstgrasvelden telt als 4 natuurgrasvelden.

Bijzonderheden:

- Capaciteitsberekening FC Burgum voorafgaand aan project Nije Westermar/ herinrichten Koningsland gebaseerd op 5 volwaardige velden waarvan 2 kunstgras.
- Veld 6,7,9 geen eigendom gemeente
- Veld 8 (oefenhoek) wordt meegenomen in herinrichting rondom bouw AZC school.

6.6 Jistrum

	Kwaliteit
veld 1 (wedstrijd)	A
veld 2 (training)	B
veld 3 (oefenhoek)	C

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging VV Jistrum

Capaciteit:

	Voetbal	
	wedstrijd	training
Aanwezig	1	1,5
Benodigd	1	1

Bijzonderheden:

- Veld 3 staat aangemerkt als kwaliteit C. Deze staat in 2022 om de planning om te worden gerenoveerd.

6.7 Suwald

	Kwaliteit
veld 1 (wedstrijd)	B
veld 2 (training)	B

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging SV Suwald

Capaciteit:

	Voetbal	
	wedstrijd	training
Aanwezig	1	1
Benodigd	1	1

Bijzonderheden:

- Meerdere teams van SV Suwald hebben een samenwerking met vv Rijperkerk.

6.8 Noardburgum

	Kwaliteit
veld 1	B
veld 2	C
veld 3 (1/2 veld)	B

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging VV Noordbergum

Capaciteit:

	Voetbal	
	wedstrijd	training
Aanwezig	2	1
Benodigd	2	1

Bijzonderheden:

- Voetbalvereniging maakt ook gebruik van dorpskunstgrasveld om te trainen.
- Kwaliteitsbepaling C op veld 2 heeft voornamelijk te maken met de inrichtingselementen als doelen, dugouts, leunhekkens en ballenvangers.

6.9 Ryptsjerk

	Kwaliteit
veld 1	A
veld 2	B
veld 3 (1/2 veld)	C

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging VV Rijperkerk

	Voetbal	
	wedstrijd	training
Aanwezig	2	1
Benodigd	2	1

Bijzonderheden: geen

6.10 Oentsjerk

	Kwaliteit
veld 1 (kunstgras voetbal))	A
veld 2 (wedstrijd)	A
veld 3 (training/ kaatsen)	B
veld 4 (training)	B
Veld 5 (training)	B
Veld 6 (kunstgras korfbal, geen eigendom tot 2025)	A

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging VC Trynwalden
- Korfbalvereniging KF De Walden
- Kaatsvereniging Trynwalden

Capaciteit

	Voetbal		Korfbal	Kaatsen
	wedstrijd	training	Wedstrijd/training	Wedstrijd/training
Aanwezig	3*	2,5	1 (kunstgras)	1
Benodigd	3	1,5	1	1

*Een kunstgrasveld telt als 2 natuurgrasvelden.

Bijzonderheden:

- Het Kunstgraskorfbalveld bestaat uit 2 seniorspeelvelden met daarop 2 pupillenvelden.
- Met 16,3 normteams zou KF De Walden niet genoeg hebben aan 1 kunstgrasveld met 2 seniorspeelvelden met daarop 2 pupillenvelden. Er is echter ook nog natuurgras beschikbaar en een klein deel van training en wedstrijden worden gespeeld in Tytsjerk. Daarmee is capaciteit afdoende.

- In theorie heeft dit complex een overcapaciteit van een wedstrijdveld en een trainingsveld. Gezien de bezetting door 3 verschillende verenigingen is, bij gelijktijdig gebruik, moeilijk in te schatten wat de daadwerkelijke overcapaciteit is.

6.11 Sumar

	Kwaliteit
veld 1 (wedstrijd)	A
veld 2 (wedstrijd)	A
veld 3 (training)	B

Gebruikende verenigingen:

- Voetbalvereniging VV Suameer

Capaciteit:

	Voetbal	
	wedstrijd	training
Aanwezig	2	1
Benodigd	2	1

Bijzonderheden:

- Door hoge zandgronden is hier in de droge periodes een proef gedaan met het vol laten lopen en afsluiten van de drainage om gras van onderaf te bewateren en daarmee diepe beworteling te stimuleren. Dit lijkt succesvol en kan bij droge periodes ook toegepast worden op andere velden.
- VV Sumar kent een samenwerking met VV Eastermar.